

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

03 decembrie 2014

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judcători – Constantin Alerguș, Ghenadie Nicolaev,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Cimpoeș Vladimir în numele inculpatului Cîvîrjic Vitali, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 03 iulie 2014, în cauza penală în privința lui

Cîvîrjic Vitali Nicolai,

născut la 01 septembrie 1989, originar și domiciliat pînă la reținere în or. Ceadîr - Lunga, str. Olimpiiscaia, nr. 7.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 26 iulie 2013 - pînă la 24 martie 2014 (instanța de fond);

2. de la 23 aprilie 2014 - pînă la 03 iulie 2014 (instanța de apel);

3. de la 02 septembrie 2014 - pînă la 03 decembrie 2014 (instanța de recurs ordinar).

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ceadîr - Lunga din 24 martie 2014, pronunțată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, Cîvîrjic Vitali a fost condamnat:

- în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani;

- în baza art. 266 Cod penal, la 1 an închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate definitiv i-a fost stabilită pedeapsa de 4 ani 8 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 ani.

Acțiunea civilă înaintată de reprezentantul legal al părții vătămate Istratii A. privind încasarea prejudiciului moral și material a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului prejudiciului să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, Cîvîrjic Vitali la

26 mai 2013, aproximativ la ora 02³⁰, fiind în stare de ebrietate alcoolică deplasându-se din direcția autodromului, spre str. Lenin or. Ceadâr – Lunga, la traversarea podului peste râul Lunga, conducând motocicleta cu remorcă, de model „Dnepr-11”, nu a ținut cont de prevederile pct. 45 al Regulamentului Circulației Rutiere, potrivit căruia *„Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii”*; și depășind viteza de siguranță pe această porțiune de drum, a pierdut controlul și s-a răsturnat, în rezultatul cărui fapt pasagerului Istratii D. conform raportului de expertiză medico-legală nr. 76 din 31 mai 2013, i-au fost cauzate *leziuni corporale grave, periculoase pentru viață*, care au provocat decesul acestuia.

3. Nefiind de acord cu sentința nominalizată au declarat apel acuzatorul de stat, reprezentantul legal al părții vătămate Istratii Alexandru și Istratii Svetlana, care au solicitat:

- procurorul, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Cîvîrjic Vitali să fie condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 4 ani închisoare, iar în baza art. 266 Cod penal, la 1 an închisoare. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1), (2) Cod penal, prin cumulul total al pedepselor stabilite, definitiv să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis. În argumentarea soluției solicitate procurorul a invocat că, pedeapsa aplicată inculpatului este prea blîndă în raport cu circumstanțele cauzei, iar instanța de fond greșit a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, neținînd cont de personalitatea inculpatului și de toate circumstanțele stabilite în speță. Consideră că instanța nu a luat în considerație faptul că inculpatul a comis o infracțiune gravă, care s-a soldat cu decesul unei persoane, precum și de faptul că acesta la locul de trai se caracterizează negativ. La fel, instanța nu a dat nici o apreciere aceluia fapt că Cîvîrjic Vitali s-a ascuns de la locul infracțiunii și nu a acordat careva ajutor părții vătămate;

- reprezentantul legal al părții vătămate Istratii Alexandru, casarea sentinței contestate cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani cu admiterea integrală a acțiunii civile.

În argumentarea cererii de apel apelantul a invocat că, pedeapsa stabilită de instanța de fond inculpatului este prea blîndă. Referitor la acțiunea civilă apelantul a menționat că în cadrul ședințelor de judecată au fost prezentate toate probele

necesare pentru a fi confirmată suma prejudiciului material solicitat pentru recuperare. Totodată, cuantumul prejudiciului moral urma să fie stabilit de instanța de fond reieșind din circumstanțele cauzei;

- Istrati Svetlana, casarea încheierii din 13 ianuarie 2014 în partea refuzului de recunoaștere a lui Istrati Svetlana în calitate de succesori legal al părții vătămate și casarea sentinței contestate în latura civilă cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea civilă înaintată să fie admisă integral.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 03 iulie 2014, apelul declarat de către Istrati Svetlana a fost respins ca inadmisibil, iar apelurile declarate de acuzatorul de stat și reprezentantul legal al părții vătămate au fost admise, casată parțial sentința contestată și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Cîvîrjic Vitali a fost condamnat:

- în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani;

- în baza art. 266 Cod penal, la 1 an închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, definitiv i-a fost stabilită pedeapsa de 3 ani și 8 luni închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

S-a dispus încasarea din contul lui Cîvîrjic Vitali în beneficiul reprezentantului legal al părții vătămate Istratii Alexandr suma de 80 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

În rest sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate Colegiul a menționat, că instanța de fond just a apreciat circumstanțele de fapt și de drept, probele au fost apreciate în modul corespunzător, iar acțiunile inculpatului corect au fost încadrate în baza art. 264 alin.(4) și art. 266 Cod penal.

Totodată, instanța de apel a conchis că, pedeapsa stabilită inculpatului cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, este prea blîndă și nu va asigura atingerea scopului pedepsei penale, iar instanța de fond la stabilirea acesteia nu a ținut cont de persoana inculpatului, de circumstanțele cauzei, caracterul și gravitatea infracțiunii comise, precum și de faptul că inculpatul după comiterea accidentului rutier a părăsit locul accidentului lăsînd victima în stare de neputință, care a mai trăit încă 2-3 ore după accident, nu a acordat părții vătămate nici un ajutor, încercînd să ascundă urmele accidentului.

La soluționarea acțiunii civile în partea încasării prejudiciului material, Colegiul a stabilit că instanța de fond corect a ținut cont de prevederile art. 225

Cod de procedură penală. Totodată, instanța de apel a conchis că, acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului moral urmează a fi admisă în mărime de 80 000 lei, care este o sumă proporțională cu suferințele morale suportate de reprezentantul legal al părții vătămate.

Referitor la apelul declarat de Istrati Svetlana, Curtea de Apel a statuat că potrivit materialelor cauzei ultima nu a fost recunoscută în calitate de parte vătămată sau parte civilă, prin urmare, dînsa nu a fost în drept să declare apel împotriva sentinței și conform art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. b) Cod de procedură penală, apelul acesteia a fost respins ca inadmisibil.

6. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Cimpoieș V. în numele inculpatului Cîvîrjic V., care invocînd temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei contestate cu menținerea sentinței instanței de fond.

În motivarea recursului invocă, că:

- hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea stabilirii pedepsei lui Cîvîrjic V.;

- infracțiunea comisă de inculpat, este o infracțiune săvîrșită din imprudență;

- instanța de apel nu a argumentat motivele excluderii art. 90 Cod penal și cauza înăspririi pedepsei penale.

- instanța de apel nu a ținut cont de faptul că inculpatul a acordat ajutor material părților vătămate după decesul victimei.

Curtea de apel a ignorat faptul că instanța de fond a încălcat modul de examinare a cauzei penale prin oferirea posibilității reprezentantului legal al părții vătămate de a anexa la materialele cauzei raportul de expertiză medico –legală, deoarece cauza a fost examinată în procedură simplificată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, menționînd că temeiurile invocate de recurent nu se încadrează în cele prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, iar instanța de apel i-a stabilit pedeapsa inculpatului în limitele sancțiunilor nomelor penale în baza cărora a fost condamnat astfel, acesta urmează a fi declarat inadmisibil.

7.2 Referință asupra cererii de recurs a depus și succesorul legal al părții vătămate Istratii A., care a menționat că decizia instanței de apel este legală și întemeiată, iar pedeapsa stabilită inculpatului este echitabilă și proporțională faptei comise.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit dispoziției art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel doar în prezența temeiurilor menționate de norma dată.

Colegiul constată, că în recursul său, recurentul a invocat temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Totodată, instanța de recurs atestă, că autorul recursului nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va pronunța referitor la aceste aspecte, dar critică decizia instanței de apel numai referitor la excluderea prevederilor art. 90 Cod penal - condamnarea cu suspendare condiționată a executării pedepsei.

Colegiul, consideră că temeiul pentru recurs semnalat de recurent nu este incident în prezenta cauză, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordînd deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolelor în baza cărora Cîvîrjic V. a fost condamnat.

Prin urmare, în cazul săvîrșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, avînd deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținînd seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Potrivit criteriilor generale de individualizare a pedepsei prevăzute de alin. (1) art. 75 Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsa luînd în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvîrșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei

prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, după ce a stabilit pedeapsa potrivit tuturor criteriilor de generalizare a pedepsei (art. 75 Cod penal), continuând operațiunea de individualizare cu privire la săvârșirea infracțiunii, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune neexecutarea pedepsei aplicate vinovatului. Suspendarea condiționată (art. 90 Cod penal), ca mijloc de individualizare a pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea, ca pe lângă stabilirea cuantumului pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare.

O condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 din Cod penal, constituie concluzia instanței că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită.

Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecății, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În acest context, instanța de recurs notează, că chiar și în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute de prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, nu se creează un drept pentru condamnat, ci doar o vocație a acestuia la această măsură de individualizare judiciară a pedepsei.

Colegiul penal ține să menționeze că în speța discutată, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel just a concluzionat că prima instanță numindu-i lui Cîvîrjic V. o pedeapsă condiționată, prevăzută de art. 90 Cod penal, n-a reținut suficiente temeiuri de aplicare ale acestor prevederi, deoarece infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (4) Cod penal, face parte din categoria celor grave, pentru care legiuitorul a prevăzut pedeapsa închisorii pe un termen de la patru la opt ani. Această infracțiune fiind comisă în cumul cu o altă infracțiune art. 266 Cod penal (părăsirea intenționată a locului accidentului rutier), fapt care face ca gravitatea acesteia să sporească, odată ce inculpatul a admis un șir de acțiuni intenționate, neglijînd cerințele legii, care în final au și adus la comiterea accidentului rutier și anume: lipsa permisului de conducere, și respectiv a competenței de conducere a mijlocului de transport, starea de ebrietate alcoolică ce

a influențat comportamentul manifestat de inculpat, neacordarea ajutorului medical urgent și părăsirea locului accidentului rutier.

Totodată, inculpatul nu a recuperat benevol prejudiciul material și cel moral cauzat prin infracțiune pentru înlăturarea și diminuarea consecințelor în urma infracțiunilor săvârșite, ceea ce denotă faptul că ultimul nu a manifestat suficientă responsabilitate în raport cu faptele prejudiciabile.

Ținând cont de toate circumstanțele prezente în speță, Colegiul consideră, întemeiată concluzia instanței de apel, că prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, ce ar permite aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, iar corectarea ultimului este imposibilă fără izolarea de societate, cu dispunerea executării pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, luând în considerație, după cum a fost specificat mai sus, prezența circumstanțelor atenuante, precum și faptul că prezenta cauză a fost examinată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală (art. 364¹ CPP), instanța de recurs consideră că aceste împrejurări au determinat corect instanța de apel, de a-i stabili inculpatului pedeapsa închisorii, mai aproape de minimul prevăzut de sancțiunea normelor penale în baza cărora a fost condamnat și anume, în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, 3 ani și respectiv 1 an, în baza art. 266 Cod penal.

Cu privire la argumentul recurentului, referitor la faptul că instanța de fond a încălcat modul de examinare a cauzei penale în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, exprimat prin oferirea posibilității reprezentantului legal al părții vătămate de a anexa la materialele cauzei raportul de expertiză medico –legală, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat din următoarele considerente. Potrivit materialelor cauzei reprezentantul legal al părții vătămate Istratii A. în cadrul procesului penal a înaintat acțiune civilă privind încasarea prejudiciului material și moral și în conformitate cu prevederile art. 364¹ alin. (5) Cod de procedură penală, a prezentat probe suplimentare pentru stabilirea cuantumului prejudiciului moral cauzat părților prin infracțiunile săvârșite. Prin urmare, Colegiul penal conchide că, la examinarea cauzei instanța de fond, just a admis demersul reprezentantului legal Istratii A. și a dispus anexarea la materialele cauzei raportul de expertiză medico – legală nr. 2001 din 15 august 2013.

Așadar, Colegiului penal, statuează că pedeapsa cu închisoare și modalitatea de executare a acesteia aplicată inculpatului, a fost stabilită și individualizată corect, în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea

respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

Din considerentele enunțate, Colegiul, constată că pedeapsa stabilită de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Rezumând cele expuse, instanța de recurs nu constată prezența erorii de drept ce ar afecta hotărârea atacată sub aspectele invocate, astfel ajunge la concluzia că recursul este inadmisibil, deoarece este vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Cimpoieș Vladimir în numele inculpatului Cîvîrjic Vitali, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 03 iulie 2014, în cauza penală în privința lui *Cîvîrjic Vitali Nicolai*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 24 decembrie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Constantin Alerguș

Ghenadie Nicolaev